

ZPRACOVÁNÍ TÉMATU HOLOCAUSTU ROMŮ SE ZAPOJENÍM MEDIÁLNÍ VÝCHOVY

Anotace příběhu: Životní příběh pamětníka holocaustu, pana Leona Růžičky a jeho rodiny. Příběh je plný emotivních vzpomínek a dobře popisuje "život" v nacistickém lágru.

Cíle:

- Seznámení se s tématem romského holocaustu prostřednictvím příběhu pamětníka
- Studenti rozpoznají bulvární text od seriózního článku
- Studenti umí pojmenovat základní charakteristiky seriózních a bulvárních článků/reportáží
- Uvědomění si toho, jaký dopad pro společnost může mít stereotypní vyobrazení menšin. Tzn., jak na ně vlivem bulvárních informací a fake news může nahlížet většinová společnost.

Metody: Skupinová práce, práce s textem/fotografií, diskuze, prezentace

Věková kategorie: starší ročníky 2. stupně ZŠ, SŠ

Čas: minimum 2 vyučovací hodiny

Pomůcky: Kopie fotografií a textů s příběhem pana Růžičky, aktuální denní tisk obou žánrů, pracovní listy s ukázkami formátu seriózních a bulvárních článků, nůžky, lepidlo, fixy, flipchart s papíry, kousky papíru pro závěrečnou reflexi (podle počtu studentů- každý student má svůj vlastní).

Průběh:

Pokud je téma pro mladší žáky zcela nové, nejprve je třeba objasnit stěžejní pojmy (např. bulvár, seriózní, holocaust...).

1) Text s příběhem pana Růžičky přečte učitel nebo žáci nahlas. - 5- 10 minut

2) Studenti se rozdělí do čtyř skupin o cca stejné velikosti. Los určí, kdo zastupuje seriózní a kdo bulvární média. A sice: a) Seriózní TV

b) Bulvární TV

c) Seriózní tisk

d) Bulvární tisk

3) Úkolem skupin je představit si, že se s příběhem pana Růžičky setkávají jako novináři. Ti, kteří ztvárňují televizní média, mohou mít k dispozici nejen moderátory, ale také pamětníky, oponenty, příznivce politických hnutí a stran, občanů aj. Úkolem "televizních" skupinek je vytvořit maximálně 5 minut dlouhou reportáž. Pro navození atmosféry je možné využít i hudební kulisu (pokud mají v hodině studenti technické možnosti), která je především v méně seriózních reportážích zařazena. Týmy zastupující tištěná média mají k dispozici dobové fotografie, pracovní listy značící, jaký prostor je orientačně v daném médiu věnován textu a jaký fotografiím. Pro inspiraci slouží také reálné tiskoviny. Důležitá je práce s nadpisy článku, popisky fotografií apod.

- 15 minut na bod 2+3

4) Každá skupina má na prezentaci článků před třídou 5 minut. Faktor omezeného času hraje při vytváření zpráv také svou roli. - 20 minut

5) Po prezentaci všech médií hledáme společně odpovědi na otázky:

- Jakých témat se vlastně dotýkal úvodní článek a která pak byla zpracována jednotlivými skupinami?
- Lišilo se od sebe zpracování seriózními versus bulvárními médii? Jak? Proč?
- Připadaly Vám některé masáže jako zavádějící nebo manipulativní? Které?

- Co konkrétně Vám usnadnilo rozlišit jednotlivé druhy médií?
- Mohou být podle Vás reportáže objektivní, nebo vždy záleží na zpracování konkrétního novináře?
- Se kterými druhy médií se setkáváte nejčastěji doma?
- Která média vyhledáváte vy sami a proč? Co od nich očekáváte?
- Jaký vliv mohou mít média na kontroverzní témata jako: Romové, národnostní menšiny, holocaust,...?

6) Závěrečná reflexe:

Následující otázky napište na tabuli, studenti písemně odpoví na papír. Odpovězte na nejméně dvě z následujících otázek:

- Dozvěděli jste se nové informace k tématu romského holocaustu? Jaké?
- Co Vás nejvíce překvapilo z toho, co jste se dozvěděli?
- Jak se Vám pracovalo ve skupině se spolužáky? Co byste příště udělali jinak?

Všichni studenti odevzdají lístečky s odpovědí. Kantor pak některé náhodně vybere a přečte nahlas. Přečtené, i ty, které se přečíst nestihnou v hodině, budou umístěny na nástěnku třídy.

Bodům 5 a 6 věnujte pokud možno nejvýznamnější časovou dotaci. Tyto části jsou nejpodstatnější.

Námět na rozšiřující práci s tématem vhodný i k domácímu samostudiu:

Objektivita v mediálním světě

Je vůbec možné být při novinářské práci objektivní, když každou reportáž vytváří člověk s vlastní osobností, zkušenostmi, rodinnou historií, světonázorem, emocemi apod.? Seriózní média by měla informace předávat tak, aby co nejvíce odpovídala skutečnostem, které se udály. Je třeba mít na paměti, že autoři zpráv a novinových článků mají většinou omezený nejen čas, ale tedy i okruh informací. Studenti mohou sami posoudit míru objektivity například v některých dokumentárních filmech, kde je tato objektivita mnohdy předmětem diskusí.

- Dokureality Svět podle Daliborka; Vít Klusák

<https://www.youtube.com/watch?v=gp4dWkoD0hw>

- Časosběrný dokument Manželské etudy: Nová generace; Hana Třeštíková

<https://www.youtube.com/watch?v=oVAMWPZ-u0M>

- Dokument vycházející z jednoho tématu: Cukr blog; Andrea Culková

<https://www.kinobox.cz/video/13406-cukr-blog-trailer>

